

e-ISSN 3083-6018

СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК: економіко-правові проблеми

<https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel>

Інституційна та індивідуальна дія принципу незалежності в роботі прокурорів

Ольга Г. Кобан 1*

¹ Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна). Доцент кафедри теорії та історії права та держави Навчально-наукового інституту права, канд. юрид. наук.

* Автор-кореспондент, e-mail: 2380079@gmail.com

СТАТТЯ

АНОТАЦІЯ

Дослідницька

DOI:

[10.70651/3083-6018/2025.9.07](https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.9.07)

Авторське право
© 2025 автора

Цей твір ліцензовано на умовах Ліцензії Creative Commons «Із Зазначенням Авторства – Некомерційна 4.0 Міжнародна» (CC BY-NC 4.0).

Основна увага приділяється аналізу сутності принципу незалежності прокуратури, його ролі в забезпеченні об'єктивності та неупередженості прокурорської діяльності. Визначено, що незалежність прокуратури є фундаментальним чинником у захисті прав і свобод громадян, а також у гарантуванні справедливого правосуддя. Відсутність належних механізмів захисту незалежності прокуратури призводить до вибіркового правосуддя, корупції та втрати довіри суспільства до правоохоронної системи. Досліджено міжнародні стандарти незалежності органів прокуратури, закріплені в документах ООН, Ради Європи тощо. Проаналізовано відповідність національного законодавства України цим стандартам, виявлено його недоліки та окреслено шляхи вдосконалення нормативно-правового регулювання у цій сфері. Висвітлено проблеми внутрішньої незалежності прокурорів, зокрема їхню процесуальну самостійність, яка обмежується через ієрархічну підпорядкованість та внутрішні розпорядження. Акцентовано увагу на тому, що прокурори нерідко зазнають тиску з боку керівництва прокуратури, що обмежує їхню здатність приймати об'єктивні рішення. Встановлено, що в Україні прокуратура часто використовується як інструмент політичної боротьби, що проявляється у вибіркового кримінальному переслідуванні або блокуванні розслідувань щодо посадових осіб, пов'язаних із владою. Наведено приклади резонансних справ, у яких мала місце політична заангажованість прокуратури. Особливу увагу приділено питанням професійної етики та рівня правової культури серед прокурорів. Виявлено випадки, коли самі прокурори сприяють порушенню принципу незалежності через корупцію або прийняття замовних рішень. На основі проведеного аналізу запропоновано шляхи вдосконалення механізмів забезпечення незалежності прокуратури. Серед основних рекомендацій: реформування організаційної структури прокуратури, посилення гарантій автономності прокурорів, створення незалежних дисциплінарних органів для розгляду випадків втручання у прокурорську діяльність, розширення механізмів громадського контролю за діяльністю прокуратури.

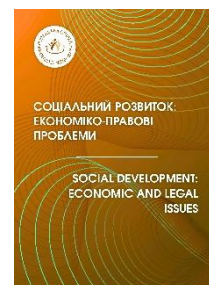
КЛЮЧОВІ СЛОВА

прокуратура та її принцип незалежності, прокурорський нагляд, автономність прокурорів, процесуальна самостійність, реформування прокуратури.

e-ISSN 3083-6018

SOCIAL DEVELOPMENT: Economic and Legal Issues

<https://www.eu-scientists.com/index.php/sdel>

Institutional and Individual Application of the Principle of Independence in the Work of Prosecutors

Olha Koban ¹*

¹ Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine). Associate Professor at the Department of Theory and History of Law and State, Educational and Scientific Institute of Law, PhD in Law.

* Corresponding Author, e-mail: 2380079@gmail.com

ARTICLE INFO

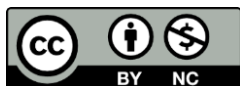
ABSTRACT

Research Article

DOI:

[10.70651/3083-6018/2025.9.07](https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.9.07)

Copyright © 2025
by author

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons Attribution—NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

The main attention is paid to the analysis of the essence of the principle of independence of the prosecutor's office, its role in ensuring the objectivity and impartiality of prosecutorial activities. It is determined that the independence of the prosecutor's office is a fundamental factor in protecting the rights and freedoms of citizens, as well as in guaranteeing fair justice. The absence of proper mechanisms for protecting the independence of the prosecutor's office leads to selective justice, corruption and loss of public trust in the law enforcement system. International standards of independence of prosecutorial bodies, enshrined in the documents of the UN, the Council of Europe, etc., are studied. The compliance of the national legislation of Ukraine with these standards is analyzed, its shortcomings are identified and ways to improve regulatory and legal regulation in this area are outlined. The problems of internal independence of prosecutors are highlighted, in particular, their procedural independence, which is limited due to hierarchical subordination and internal orders. Attention is focused on the fact that prosecutors are often subjected to pressure from the leadership of the prosecutor's office, which limits their ability to make objective decisions. It has been established that in Ukraine, the prosecutor's office is often used as an instrument of political struggle, which is manifested in selective criminal prosecution or the blocking of investigations against officials associated with the government. Examples of high-profile cases in which the prosecutor's office was politically involved are given. Particular attention is paid to issues of professional ethics and the level of legal culture among prosecutors. Cases have been identified where prosecutors themselves contribute to the violation of the principle of independence through corruption or the adoption of commissioned decisions. Based on the analysis, ways of improving mechanisms for ensuring the independence of the prosecutor's office are proposed. Among the main recommendations: reforming the organizational structure of the prosecutor's office, strengthening guarantees of the autonomy of prosecutors, creating independent disciplinary bodies to consider cases of interference in prosecutorial activities, and expanding mechanisms for public control over the activities of the prosecutor's office.

KEYWORDS

prosecutor's office and principle of independence, prosecutorial supervision, autonomy of prosecutors, procedural independence, reform of the prosecutor's office.

1. Вступ

У сучасному демократичному суспільстві інститут прокуратури є важливим елементом контролю та нагляду за функціонуванням органів державної влади та посадових осіб. Враховуючи важливість прокурорського нагляду, варто максимально ефективно забезпечити на рівні нормативно-правового регулювання функціонування основних принципів діяльності прокурорів та прокуратури як інституції. Один з таких принципів є принцип незалежності в роботі прокуратури, разом з тим, варто враховувати ієрархічну структуру та централізоване підпорядкування в інституті прокуратури.

Розвиток правової та демократичної держави неможливий без ефективного функціонування інституцій, відповідальних за забезпечення законності, серед яких прокуратура відіграє ключову роль у підтриманні правопорядку та захисті прав і свобод громадян. Вона здійснює правозахисну діяльність у межах функцій, визначених Конституцією України [8] та Законом України «Про прокуратуру» (далі – Закон) [11], що спрямовані на забезпечення законності та правопорядку.

Окремо варто підкреслити принцип незалежності прокуратури, закріплений у Конституції України та Законі, який передбачає відсутність впливу, тиску чи втручання у її діяльність. Незалежність має два виміри: інституційний, що забезпечує автономію прокуратури як державного органу, та персональний, який гарантує, що кожен прокурор ухвалює рішення відповідно до закону без зовнішнього впливу. Втім, реалізація цього принципу на практиці стикається з численними викликами, що зумовлює актуальність дослідження проблемних аспектів незалежності прокурорів. Вирішення цих питань потребує не лише вдосконалення нормативно-правового регулювання, а й створення дієвих механізмів запобігання тиску, зміцнення процесуальної автономії прокурорів та підвищення рівня їхньої професійної культури.

2. Огляд літературних джерел

Огляд літератури свідчить про всебічне дослідження теми на основі нормативно-правових актів, наукових праць, міжнародних стандартів та резонансних судових справ. Серед науковців, які досліджували питання, що стосується проблем реалізації принципу незалежності в роботі прокурорів, необхідно виділити таких як Ю. Бисага, Т. Колеснік, О. Проневич, І. Шульган. Окремо аналізуються практичні кейси, що демонструють порушення принципу незалежності в Україні, включаючи випадки політичного та адміністративного тиску на прокурорів. Зокрема, якщо ми говоримо про позицію Т. Колеснік, то у своїй статті досліджується поняття незалежності в діяльності прокуратури України. Аналізується механізм реалізації принципу незалежності та окреслюються можливі шляхи вдосконалення процесу захисту прав і свобод громадян. Визначаються напрями практичного втілення цього принципу та його ключові ознаки. Підкреслюється, що будь-який вплив на працівника прокуратури з метою перешкодити виконанню службових обов'язків чи домогтися ухвалення неправомірного рішення тягне за собою юридичну відповідальність. Застосування принципу незалежності розглядається як основа правового статусу прокуратури в державі. Наголошується, що рішення прокурора в межах наданих повноважень повинні бути самостійними та вільними від політичного тиску [2]. Більш детально розглянемо позиції в нашій статті.

Досліджуючи статтю Ю. Бисаги «Незалежність прокурорів як ключовий принцип діяльності прокуратури: загальні засади реалізації» можемо зауважити, що наукова стаття, в першу чергу, присвячена дослідженню загальних засад реалізації принципу незалежності прокуратури України. Наголошується, що прокуратура посідає провідне місце у системі органів державної влади, адже на неї покладено важливі повноваження щодо підтримання публічного обвинувачення, участі у досудовому розслідуванні, представництва інтересів держави та громадян у суді тощо. У зв'язку з цим принцип незалежності прокуратури набуває особливої актуальності, адже від його ефективного реалізації залежить якість виконання функцій цього інституту. Потім встановлено, що незалежність прокуратури є ключовою засадою її організації та діяльності, тісно пов'язаною з іншими принципами функціонування. Незалежність передбачає можливість здійснення прокурорами своїх повноважень без страху чи прихильності

та без впливу з боку органів влади, місцевого самоврядування, політиків, ЗМІ та інших суб'єктів. Особливого значення у цьому контексті набуває суспільна довіра до прокуратури, яка ґрунтується на переконанні громадськості у дотриманні нею принципу верховенства права. Незалежність прокуратури розглядається у двох аспектах: інституційному (незалежність від інших органів державної влади) та індивідуальному (незалежність кожного прокурора). При цьому зауважується, що інституційна незалежність може поєднуватися з ієрархічною підпорядкованістю окремих прокурорів. У світовій практиці виокремлюють різні моделі організації прокуратури: як незалежного органу, за зразком судової влади, або ж у складі виконавчої гілки влади. Усі ці підходи враховуються при дослідженні реалізації принципу незалежності прокуратури [5].

В свою чергу, О. Проневич наголошує на необхідності розмежування понять «незалежність» і «неупередженість» у правозастосуванні, оскільки вказані поняття відіграють різні ролі у функціонуванні системи кримінальної юстиції, оскільки останній зазначає, що незалежність передбачає не лише правовий статус, а й наявність об'єктивних умов та гарантій, які унеможливають тиск або вплив на діяльність органів правопорядку та суду. Незалежність визначається на інституційному рівні та включає як правові, так і організаційні аспекти, що забезпечують свободу ухвалення рішень, тоді як неупередженість, за його підходом, є характеристикою поведінки конкретного органу чи посадової особи в процесі кримінального провадження й проявляється в об'єктивному та рівноправному ставленні до всіх учасників процесу, виключенні будь-яких упереджень або дій на користь однієї зі сторін [3, с. 8].

І. Шульган у статті «Незалежність прокурорів як засади діяльності прокуратури» пише що засади діяльності прокуратури, дотримання яких забезпечує реалізацію прокурорських повноважень та ухвалення рішень в межах чинного законодавства. Засади визначаються як базові ідеї, обумовлені функціями, метою й завданнями прокуратури, що охоплюють усі напрями її діяльності, регламентують організаційні основи функціонування прокурорської системи, добір кандидатів на посаду прокурора, а також правові та моральні норми поведінки посадових осіб під час здійснення ними службових обов'язків. Акцентовано, що принцип незалежності прокурорів тісно пов'язаний з іншими засадами організації та діяльності органів прокуратури, закріпленими у ст. 3 Закону України «Про прокуратуру», і має ключове значення для належного функціонування цього інституту. Його зміст полягає у гарантуванні відсутності незаконного політичного, матеріального чи іншого впливу на прокурора під час ухвалення рішень. Це забезпечує ефективну реалізацію покладених на нього завдань і функцій. Підкреслено, що лише за умови забезпечення незалежності прокуратура здатна повною мірою виконувати свої завдання та гарантувати захист прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства й держави. Ігнорування цього принципу призводить до зниження ефективності діяльності прокуратури та обмежує її здатність належно забезпечувати верховенство права [6].

А. С. Шапошник у своїй статті «Правова характеристика керівних принципів діяльності прокурора в Україні та незалежність прокурора як їх основа» пише, що принципи визначають організаційні засади, умови функціонування прокуратури, а також професійні та етичні вимоги до прокурорів. Особлива увага приділяється принципу незалежності, який розглядається як фундаментальний у прокурорській діяльності. Незалежність трактується як гарантія вільного та неупередженого прийняття рішень, захищеного від політичного, матеріального чи будь-якого іншого зовнішнього впливу. Автор наголошує, що реальне забезпечення цього принципу прямо впливає на довіру суспільства до прокуратури. Водночас підкреслюється, що коло загроз незалежності є значно ширшим, ніж зазвичай визнається, і потребує комплексного перегляду. Пропонується розширити систему гарантій, які б забезпечували прокурору захист від тиску з боку різних суспільних і владних інститутів. Зроблено висновок, що лише за умов дієвого втілення принципу незалежності прокуратура здатна ефективно виконувати свої завдання та забезпечувати належний захист прав і свобод людини, суспільних та державних інтересів [7].

3. Постановка завдання

Метою статті є дослідження проблем реалізації принципу незалежності в діяльності органів прокуратури, аналіз факторів, що обмежують автономність прокурорів, та визначення шляхів удосконалення механізмів забезпечення їхньої незалежності. Особлива увага

приділяється питанням процесуальної самостійності прокурорів, механізмам захисту від незаконного впливу та міжнародному досвіду, який може бути корисним для України.

4. Методи та матеріали

У статті приділяється увага методу аналізу та синтезу, зокрема основна увага приділялася аналізу сутності принципу незалежності прокуратури, його ролі у забезпеченні об'єктивності та неупередженості прокурорської діяльності. За допомогою синтезу отриманих даних визначено фундаментальне значення незалежності для захисту прав і свобод громадян та гарантування справедливого правосуддя. Даними методами орпацьовувався також Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів [1]. Також використовувався компаративний метод за допомогою якого досліджено міжнародні стандарти незалежності органів прокуратури, закріплені в документах ООН, Ради Європи та інших міжнародних організацій. Проведено порівняння з використанням синхронного методу порівняння цих стандартів із положеннями національного законодавства України, що дозволило виявити його недоліки та окреслити напрями вдосконалення нормативно-правового регулювання. Особлива увага приділялася питанням професійної етики та рівня правової культури серед прокурорів. Досліджено випадки, коли прокурори самі сприяли порушенню принципу незалежності через корупційні дії або прийняття замовних рішень.

5. Результати та обговорення

Науковець Т. Колеснік у своїх дослідженнях висвітлює принцип незалежності прокуратури як один із ключових чинників її ефективного функціонування та забезпечення верховенства права. Він акцентує увагу на тому, що правове становище прокуратури в державі визначається її повною самостійністю та відсутністю підпорядкування будь-яким державним органам, громадським чи політичним організаціям. Окреслене гарантує незалежність вищезазначеного органу у виконанні покладених на нього функцій, зокрема у здійсненні нагляду за дотриманням законів та розслідуванні кримінальних правопорушень. Разом з тим, вчений звертає увагу на недопустимість будь-якого впливу на працівників прокуратури з метою перешкодження їхній діяльності або спонукання до прийняття неправомірних рішень, наприклад звернення посадових осіб до прокурорів не можуть містити вказівок чи вимог щодо розгляду конкретних справ, а розголошення даних перевірок і досудового розслідування без дозволу прокурора забороняється [2, с. 80]. Загалом окреслена позиція підкреслює, що незалежність прокуратури є системною гарантією верховенства права, а її дотримання потребує чітко визначених обмежень та заборон, які унеможливають вплив на прокурорів та гарантують їхню об'єктивність.

Принцип незалежності прокуратури безпосередньо пов'язаний із конституційними засадами діяльності органів державної влади та правозахисних інституцій, що гарантують її автономність у здійсненні процесуальних повноважень. Так, О. Проневич підкреслює, що незалежність прокуратури є необхідною умовою для ефективного виконання її функцій, оскільки унеможливує будь-який зовнішній тиск на прокурорів з боку інших державних органів, політичних структур чи приватних осіб [3, с. 8]. На нашу думку, варто відмітити, що незалежність прокуратури є не лише внутрішнім принципом організації її діяльності, а й зобов'язанням держави щодо її забезпечення. Йдеться про те, що держава повинна створити такі умови, за яких прокурори можуть виконувати свої професійні обов'язки без зовнішнього тиску, залякування чи невинуватого переслідування. Звідси випливає, що законодавство та правозастосовна практика мають гарантувати прокурорам захист від будь-якого втручання, яке могло б вплинути на їхню об'єктивність та професійну неупередженість.

До того ж, посилання на Керівні принципи ООН щодо ролі обвинувачів свідчить про закріплення цього підходу на міжнародному рівні та про необхідність дотримання загальноприйнятих стандартів у сфері кримінального переслідування [10]. Незалежність прокуратури є важливою умовою забезпечення верховенства права, тому створення механізмів правового та інституційного захисту прокурорів є обов'язковим для кожної демократичної держави.

Інституційна незалежність означає автономію прокуратури як державного органу від будь-якого втручання з боку інших гілок влади, зокрема виконавчої та законодавчої, а також

політичних чи бізнесових структур. Вона гарантує, що органи прокуратури можуть здійснювати свої функції без впливу сторонніх осіб чи організацій. Тоді як персональна незалежність, у свою чергу, стосується кожного окремого прокурора, який повинен мати свободу прийняття рішень відповідно до закону, власного внутрішнього переконання та оцінки доказів, а не під тиском керівництва, політиків або громадськості. Інституційна незалежність створює загальні умови для функціонування прокуратури без втручання ззовні, тоді як персональна незалежність забезпечує можливість прокурорам діяти об'єктивно в межах своїх повноважень. Відсутність або послаблення будь-якої з цих складових призводить до вибіркового правозастосування, політичної заангажованості та корупційних ризиків. Практичні приклади свідчать про численні випадки порушення як інституційної, так і персональної незалежності.

Резонансні випадки порушення принципу незалежності прокурора демонструють різні форми тиску, що чиняться на прокурорів з боку державних органів, політиків, громадськості та навіть міжнародних суб'єктів. Ці порушення можна класифікувати за кількома основними категоріями, наприклад політичний тиск, адміністративне втручання, судовий та медійний вплив, а також міжнародний тиск на прокурорів у резонансних кримінальних справах.

Прикладом втручання в незалежність прокурорів може бути, справа журналіста Георгія Гонгадзе, що є одним із найяскравіших прикладів політичного тиску на прокуратуру та порушення принципу її незалежності. Вирішуючи справу «Гонгадзе проти України» Європейський суд з прав людини (далі – ЄСПЛ) встановив, що українська влада, зокрема прокуратура, не забезпечила ефективного розслідування вбивства журналіста та виявляла політичну заангажованість [9]. Разом з тим, прокуратура неодноразово гальмувала розслідування, а також свідомо приховувала важливі факти, зокрема, органи слідства довгий час ігнорували записи Миколи Мельниченка, на яких було зафіксовано ймовірні вказівки з боку тодішнього президента Леоніда Кучми щодо усунення Гонгадзе. ЄСПЛ дійшов висновку, що прокуратура діяла не як незалежний орган, а як інструмент політичних інтересів. Суд наголосив, що відсутність оперативного розслідування, зволікання з ідентифікацією тіла, а також відмова від розгляду можливих замовників убивства є порушенням статті 2 Європейської конвенції з прав людини (право на життя) [4]. Політичний тиск на прокуратуру в цій справі також проявився у небажанні розслідувати причетність високопосадовців. Наприклад, попри встановлення виконавців злочину, ключові замовники залишалися поза увагою прокурорів протягом багатьох років. Це демонструє залежність прокуратури від політичного керівництва держави, що, у свою чергу, підірвало довіру суспільства до системи кримінальної юстиції в Україні. Відтак, справа Гонгадзе стала знаковим прикладом необхідності реформування прокуратури, адже її вразливість до політичного впливу сприяла масовим порушенням прав людини та міжнародному осуду. Відтак, справа Гонгадзе стала знаковим прикладом необхідності реформування прокуратури та судової системи, адже її залежність від політичних сил призвела до масових порушень прав людини й міжнародного осуду.

Окремим аспектом є тиск на прокурорів з боку громадськості та медіа, що також може негативно впливати на їхню персональну незалежність. Наприклад, у справі Сергія Стерненка суспільний резонанс і масові протести створили значний тиск на прокурорів, що могло вплинути на ухвалення процесуальних рішень. Ця ситуація супроводжувалася значним суспільним резонансом, акціями протесту та масовим тиском у медіа та соцмережах, що могло впливати на позицію прокурорів і суду [12], а тому прокурори опинилися між двома силами: суспільним запитом на справедливість та необхідністю діяти відповідно до закону, що створює ризики політизованих рішень.

До того ж, інституційна та персональна незалежність прокуратури є взаємопов'язаними й взаємозалежними категоріями. Неможливо забезпечити персональну незалежність прокурора без наявності чітких гарантій інституційної автономії прокуратури. Якщо організаційна структура прокуратури залежна від виконавчої влади або політичних рішень, це створює ризики впливу на кожного окремого прокурора через кадрові рішення, кар'єрний ріст або дисциплінарні механізми. Водночас, навіть якщо прокуратура інституційно незалежна, але окремі прокурори піддаються внутрішньому адміністративному тиску або корупційному впливу, це зводить нанівець загальну незалежність органу.

Отже, для реального забезпечення незалежності прокуратури необхідно одночасно посилювати як інституційну, так і персональну автономію прокурорів. Це можливо шляхом

створення ефективних механізмів захисту від політичного впливу, забезпечення прозорості процесу ухвалення кадрових рішень, зміцнення системи професійної етики та підвищення відповідальності керівництва прокуратури за незаконний тиск на підлеглих. Тільки комплексний підхід до реформування прокуратури дозволить усунути загрози вибіркового правозастосування та зміцнити верховенство права.

6. Висновки

Проведений аналіз міжнародних стандартів, що регламентують незалежність органів прокуратури, зокрема рекомендацій ООН, Ради Європи та інших міжнародних інституцій, дозволив виявити розбіжності між міжнародними вимогами та національним законодавством України, що призводять до обмежень у функціонуванні прокуратури. Водночас відповідність українського законодавства цим стандартам залишається частковою, що створює ризики вибіркового застосування закону та корупційних зловживань.

Окрему увагу приділено проблемі внутрішньої незалежності прокурорів, яка значно обмежується через жорстку ієрархічну підпорядкованість та вплив керівництва прокуратури. Виявлено, що прокурори нерідко зазнають тиску з боку вищих посадових осіб, що позбавляє їх можливості ухвалювати рішення відповідно до закону та внутрішнього переконання. Це може призводити до вибіркового кримінального переслідування, коли провадження ініціюються або припиняються не на підставі об'єктивних правових норм, а відповідно до політичних чи адміністративних вказівок. Такі практики підривають довіру суспільства до прокуратури та негативно впливають на її спроможність забезпечувати законність.

Окремо варто відзначити проблему корупції серед прокурорів, яка часто є наслідком браку належних механізмів контролю та підзвітності. Випадки ухвалення замовних рішень та сприяння корупційним схемам підривають довіру до прокуратури як інституції та створюють умови для безкарності правопорушень.

Аналіз проблем реалізації принципу незалежності в роботі прокурорів дозволяє чітко розмежувати два взаємопов'язані аспекти – інституційну та персональну незалежність. Інституційна незалежність прокуратури передбачає її автономію від впливу інших гілок влади, політичних структур та бізнесових інтересів. Це забезпечує можливість ефективного функціонування органу, його здатність виконувати покладені на нього завдання без стороннього тиску. Водночас персональна незалежність стосується кожного окремого прокурора, його свободи приймати рішення відповідно до закону, внутрішнього переконання та доказів у справі, без втручання керівництва чи зовнішніх суб'єктів. Розмежування цих двох напрямків є критично важливим для забезпечення ефективної діяльності прокуратури. Інституційна незалежність створює загальні умови для функціонування системи, визначає рамки її взаємодії з іншими державними органами, закріплює гарантії невтручання з боку виконавчої та законодавчої влади. Якщо ця незалежність порушується, зростають ризики використання прокуратури як інструменту політичного впливу, вибіркового правозастосування та корупції. У свою чергу, персональна незалежність прокурорів забезпечує неупередженість кожного процесуального рішення. Однак цей аспект є більш вразливим, оскільки прокурори можуть зазнавати тиску з боку вищого керівництва, впливових осіб або громадськості.

References

1. Code of Professional Ethics and Conduct of Prosecutors. (2017, April 27). *All-Ukrainian Conference of Prosecutors*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001900-17#Text>
2. Koliesnik, T. Ye. (2014). Independence as a basic principle of the prosecutor's activity in Ukraine: Administrative and legal aspect. *Scientific Bulletin of Uzhhorod National University*, 29(2), 79–81. http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2014_29%282%29_21
3. Pronevych, O. (2014). The principle of independence of the prosecutor's office: Dogmatic-legal interpretation and legal regulation. *Bulletin of Kharkiv National University of Internal Affairs*, 4(67), 6–16. http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_2014_4_3
4. Council of Europe. (1950). *Konventsiiia pro zakhyst prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod (z protokolamy) (Ievropeiska konventsiiia z prav liudyny)* [Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental

- Freedoms (European Convention on Human Rights)], with protocols, ratified by Ukraine on July 17, 1997 (Law No. 475/97-VR). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (in Ukrainian)
5. Bisaha, Yu. M. (2022). Nezalezhnist yak kluchovyi pryntsyyp diialnosti prokuratury: zahalni zasady realizatsii [Independence as a key principle of the prosecutor's office: General principles of implementation]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University*, 74(2), 196–198. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.74.67> (in Ukrainian)
 6. Shulhan, I. (2021). Nezalezhnist prokuroriv yak zasada diialnosti prokuratury [Independence of prosecutors as a principle of the prosecutor's office activity]. *Visnyk Natsionalnoho Universytetu "Lvivska Politehnika" – Bulletin of Lviv Polytechnic National University*, 4(32), 153–158. <https://doi.org/10.23939/law2021.32.153> (in Ukrainian)
 7. Shaposhnyk, A. S. (2022). Pravova kharakterystyka kerivnykh pryntsyypiv diialnosti prokurora v Ukraini ta nezalezhnist prokurora yak yikh osnova [Legal characteristics of the guiding principles of the prosecutor's activity in Ukraine and the independence of the prosecutor as their basis]. *Akademichni vizii. Serii Pravo – Academic Visions. Law Series*, (13). <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/693> (in Ukrainian)
 8. Constitution of Ukraine. (1996, June 28). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, (30), 141. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
 9. European Court of Human Rights. (2005, November 8). Case of Gongadze v. Ukraine (Application No. 34056/02). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_420#Text
 10. United Nations. (1990, August 27 – September 7). UN Guidelines on the Role of Prosecutors. Eighth UN Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders (Havana). <https://lnk.ua/jy4zKEPej>
 11. Law of Ukraine on the Prosecutor's Office. (2014, October 14). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, (2–3), 12. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#top>
 12. Radio Svoboda. (2021, February 23). *Vyrok Sternenku: pravozakhysni orhanizatsii zaiavliaiut pro "seriozni sumnivy" u spravedlyvosti sudu* [Verdict against Sternenku: Human rights organizations express "serious doubts" about fairness of the court]. <https://www.radiosvoboda.org/a/news-pravozahysnyky-pro-vyrok-sternenku/31121372.html> (in Ukrainian)